

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „KOROŠKI SLOVENEK“.
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Politično in gospodarsko društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

**List za politiko,
gospodarstvo in prosveto**

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrtletno: 1 S 50 g; leto: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrtletno: Din. 25.—; leto: Din. 100.—

V novo državo!

Na razvalinah demokracije v Avstriji, katere so povzročili hudi medsebojni strankarski boji brez vsakega ozira na interese države in državljanov, je letos marca meseca pričel nov kurz Dollfussove vlade, ki ima nalogo, da **ustvari novi državi zdrave temelje**. Treba je nove ustave ali vsaj bistvene izpremembe ustavnih zakonov. Treba je novega zastopstva državljanov na gospodarskem in političnem polju. Parlament v dosedanji obliki ni bil v stanju, da izvede prepotrebne in nujne posledice.

Bistvena izprememba na tem polju bo **gospodarska zbornica** kot izraz stanovskega sestava avstrijskega prebivalstva. V vseh gospodarskih vprašanjih bo imela edino odločevati gospodarska zbornica — doslej je o tem razpravljala politični parlament —, ki se bo deloma volila, deloma imenovala po predlogu vlade po zveznem predsedniku iz vrst vodilnih gospodarjev.

Kot stan seve nimamo pojmovati delavstvo na eni in podjetnike na drugi strani. Kakor sta kmet in posej zainteresirana na prospehu kmetije, tako sta industrijski delavec in podjetnik zainteresirana na prospehu iste tovarne in tvorita eno enoto. Razni strankarski interesi so v preteklosti odtujili delavca podjetniku in obratno in tu je treba prenovljenja ob korenini, prenovljenja v mišljenju in ravnanju obeh delov.

Politični parlament, v kolikor bo še obstojal, se bo le redko sestajal in reševal le **kulturna in politična vprašanja**. Nad vsem pa bo čuval zvezni predsednik, obdan z mnogo večjimi pravicami kakor doslej.

Druga velika izprememba mora priti na **polju avstrijskega šolstva**. Ravno v dosedanem duhu avstrijske šole tiči največja krivda podivjane mladine. **Ves šolski sistem temelji na miselnosti razpada in revolucije, na principu popolne svobode. Princip avtoritete v družini in šoli bo edino v stanju, da mladino zopet ustali. Treba bo dati šoli tudi na verskem polju zopet zdravih temeljev.**

Dosedaj nepoznani državni patriotizem mora v avstrijskem šolstvu igrati važno vlogo. **Doslej se je mladina vzgajala le k narodnemu šovinizmu**, navduševala za Veliko Nemčijo ali celo že v šoli silila v razne strankarske tabore, nobena važnost se pri vzgoji mladine pa ni polagala na smisel in zanimanje za lastno državo.

Reorganizacija od spodaj in reorganizacija od zgoraj, vestno izpeljani, bosta v stanju dati novi državi zdrave temelje in vzgojiti državi zvesto prebivalstvo, na katero se bo smela država zanašati tudi v burnih časih.

Če so ustvarjeni potrebni predpogoji, je dana možnost, da bo naša država v Evropi igrala isto važno politično vlogo po svoji zemljepisni legi, kakor jo je igrala avstro-ogrsko monarhija po svoji gospodarski sili. Spretna izraba političnega položaja v Evropi mora na gospodarskem in političnem polju roditi za državo pomembne uspehe.

Vprašanje Podunavja pereče.

Ali bo prevladal francoski ali italijanski vpliv. — Sporazum med Italijo in Francijo.

Za vprašanje Podunavja so se doslej zanimali tri države: Francija kot zaveznica Male antante, Italija kot sovražnik Francije in prijateljica Avstrije in Madžarske, in Nemčija, ki rabi pot na vzhod preko teh dežel. V zadnjem času pa razpravljajo o organizaciji ali preorganizaciji Podunavja vse države.

Ni dvoma, da je srednjeevropsko vprašanje skleča rana v mednarodni politiki. Tukaj se križajo interesi omenjenih velesil. Nemčija je po zadnjih dogodkih izgubila na vplivu, zato pa postaja močnejši vpliv Italije. Čisto v smislu Italije je zadnji obisk Gömbösa na Dunaju. Italija se trudi, da bi prišlo do najožjih stikov med Avstrijo in Madžarsko, do gospodarskega in političnega sodelovanja. Ta blok pa je naperjen proti Mali antanti, ki ga je odklonila. Vendar izgleda, da se Italija za ugovor Male antante malo briga; pač pa se trdi, da je položil Gömbös temelj za zvezo obeh dežel. O čem sta razpravljala dr. Dollfuss in Gömbös, to nam bo pojasnil nadaljni razvoj. Avstrija se bo morala z ozirom na svoj položaj odločiti za enega izmed obstoječih načrtov: Mala antanta ali zveza z Madžarsko, ali pa predložiti svojega. Najraznejše vprašanje pri tem je sporazum med Italijo in Francijo v tej zadevi. In do sporazuma gotovo pride. Na-

ravna posledica tega sporazuma bo sporazum med Malo antanto in Avstrijo in Madžarsko.

Francija pravi, da se Avstrija in Madžarska sami ne moreta uspešno upirati posledicam svetovne gospodarske krize. S sodelovanjem z Malo antanto bi bil boj lažji. Podunavske države so po svoji zemljepisni legi in starimi trgovinskimi cestami nase navezane in zato smatra Francija za nujno potrebno, da se Avstrija in Madžarska sporazumeta z Malo antanto o gospodarskem sodelovanju.

Vmes posega tudi Rusija. Med Italijo in Rusijo se snuje nova pogodba, do katere v kratkem brzkone pride. Litvinov stavi Italiji pogoj, da se morajo poravnati vsi neprijetni spori, ki so nastali v srednji Evropi in na Balkanu zaradi križočih se interesov Italije in srednje in vzhodneevropskih držav.

Po sporazumu med Francijo, Italijo in prizadetimi državami bi podunavske države postopno znižale medsebojne carinske tarife; največje ugodnosti bi se odpravile in potegnile varnostne meje napram izvendonavskim državam; devizni promet bi bil prost; določeno število uvoza in izvoza bi se opustilo; dovolili bi se agrarni krediti.

Pričakovati smemo, da se bodo izvršile v bližnji bodočnosti v Podunavju velike izpremembe.

Avstrija v jugoslovanski luči.

Avstrijsko vprašanje in razvoj tega v zadnjem času zasleduje jugoslovanska politična javnost z največjim zanimanjem. Ugotavlja se predvsem, da je Avstriji neodvisnost zagotovljena s čl. 88. mirovne pogodbe senžermanske. Avstrija se s tem členom zavezuje, da bo opustila vsako delovanje, ki bi moglo ogroziti samostojnost in neodvisnost države; Nemčija pa je s čl. 80. verzajske mirovne pogodbe priznala neodvisnost Avstrije in se zavezala, da jo bo spoštovala. Zagotovilo samostojnosti je dalje kontrola Društva narodov.

Pa ne samo v tujini, ampak tudi v Avstriji sami so se pogosto pojavljali in pripravljali načrti za priključitev k Nemčiji. Šele od trenutka, ko je prevzel vlado sedanji kancler dr. Dollfuss, se da ugotoviti, da se je izpremenila v tem pogledu notranja politika. Zadnji poizkus anšlusove propagande je bil načrt carinske unije nemško-avstrijske v letu 1931, s katerim je presenetil svet rajni Schober. V zadnjem času je celo avstrijska socialdemokracija, ki je prej delovala po načrtih nemške, izpremenila svojo smer v tem pogledu. Za značilen moment današnjega stanja označuje jugoslovanski tisk dejstvo, da so se že v več deželah odvzeli narodnim socijalistom deželnozborski mandati in obenem v občinskih in drugih zastopstvih.

Četudi se je naša notranja politika izrekla proti anšlusu, vendar ti poizkusi, ki stremijo za porušenjem samostojnosti Avstrije, v inozemstvu niso popolnoma ponehali. Zadnja taka kombinacija je bila misel, da bi se združili Avstrija in Madžarska v malo avstro-ogrsko monarhijo pod habsburškim žezlom. Jugoslovanska javnost z zadoščenjem ugotavlja, da so padli ti načrti že prej v vodo, preden so sploh prišli v pretres v mednarod-

nem svetu. Preklici teh vesti govorijo o tem, da odstopajo od te misli celo duševni očetje teh načrtov. Francija in maloantantne države, ki hočejo živeti s sosedi v prijateljstvu in hočejo preprečiti vse, kar bi kalilo mir, so zavzele v tem pogledu odločno in jasno stališče. Jugoslovanski zunanji minister Jevtič se je na poti iz Londona razgovarjal v Parizu s člani francoske vlade in odgovoril na vprašanje novinarjev, da vprašanje avstro-ogrsko monarhije ne obstoja. Ta izjava jasno dokazuje, da je francoska vlada odločno proti takim poizkusom.

Jugoslovanski vladni tisk — kolikor je prišel poleg poročil iz Londona in Pariza tudi komentarje o teh vprašanjih, pravi, da Jugoslavija smatra Dollfussov uspeh za znamenje umiritve in ustalitve srednje Evrope. Njegov neuspeh bi vsekakor pomenil veliko nevarnost za današnji red. Tisk tedaj izreka solidarnost držav Male antante v tej stvari in ugotavlja, da so maloantantne države pripravljene, da sodelujejo z Avstrijo na gospodarskem in političnem polju, ker je treba podpirati državo, ki se bori za svoje neodvisnost.

Okrog Avstrije. Madžarski ministrski predsednik Gömbös je obiskal pretekli teden Dunaj. Razgovor s člani vlade se je tikal predvsem gospodarskih in tudi političnih vprašanj. Trdi se celo, da se je govorilo o gospodarski in politični zvezi med obema državama. To bi bilo v smislu italijanskih stremljenj in ost proti Mali antanti. Gömbös pojde menda tudi v Prago. V zvezi s tem je tudi obisk sovjetskega komisarja za zunanje zadeve, Litvinova, ki je povzročitelj vzhodnega pakta. Z razgovori je zadovoljen Gömbös in tudi dr. Dollfuss. — Novo posojilo ima namen, da se še bolj utrdi šiling in da se povzdigne gospodarstvo. S tem je pa dana tudi prosta pot za notranje posojilo, ki bo razpisano v jeseni. Obresti lozanskega posojila znašajo 4½%. — Dne 14. t. m. se je

pojavi nad Solnogradom nemški zrakoplov, ki je metal nad mestom letake, ki blatijo vodilne osebe in Avstrijo. Podpisani so izgnani in pobegli narodni socialisti. Državno pravdnništvo je uvedlo proti podpisanim pobeglim avstrijskim državljanom kazensko postopanje radi veleizdaje. — Protest v Berlinu proti blatenju Avstrije potem nemškega radia ni zalegel ničesar. Gonja se nadaljuje in je prav malo upanja, da bi se kmalu končala. To je pač prav sramotno pogavljje v nemški zgodovini. — Pri nas se polagajo bombe naprej. — Zanimiv je razgovor Frauenfelda, voditelja avstrijskih narodnih socialistov, z nekim dopisnikom madžarskega lista. Dejal je: „Atentati so bili in atentati še bodo. Zmagal bo tisti, ki bo imel boljše živce. Rečem pa, da so moji živci boljši od Dollfusovih. Danes umirajo samo trije ljudje, prišel pa bo čas, ko bodo pričele delovati strojne puške in takrat bodo umirale množice.“ Frauenfeld je pri zaslišanju izjavil, da je bila njegova izjava netočno podana. Dopisnik lista pa izjavlja, da je zabeležil vse ob prisotnosti prič. Kdo more še simpatizirati z narodnimi socialisti, ko nam javno obljublajo krogle? — Na drugem mestu poročamo, da je zadela usoda „Kärntner Volksblatta“ tudi graški „Arbeiterwille“. Pretekli teden se je vršila seja štajerskega Heimatschutza. Socialdemokrati so v znak protesta potegnili z opozicijo in izredno zasedanje deželne zbornice se je moralo zaključiti. Strune se nikdar ne sme preostro napenjati!

In v Nemčiji. Hitler je prišel do prepričanja, da gospodarstva ne morejo dvigniti strankarij, temveč samo strokovnjaki. Zato je odpustil nekaj svojih ljudi in namestil strokovnjake, ki pa po prepričanju niso narodni socialisti. Tudi on bo moral pričeti računati z dejstvi. — Vlada je izdala zakon o strankah. Po tem zakonu je dovoljena v Nemčiji samo narodno-socialistična stranka. Ustanavljanje drugih strank je kaznivo. — Drugi zakon se nanaša na zaplembo premoženja protidržavnih oseb. Obstojal je že za komunistične organizacije, sedaj pa se razširja tudi na socialdemokratske. Zapleniti se ima predvsem premoženje onih organizacij, katerih pripadniki hujskajo v inozemstvu proti Nemčiji ali pa se udeležujejo proti državi. Naslednji zakon govori o preključitvi državljanstva. Državljanstvo se more odvzeti vsem osebam, ki so si ga pridobile med 9. novembrom 1918 in 30. januarjem 1933, ako niso zaželjene. Razen tega se mora nemškim državljanom, ki bivajo v inozemstvu, odvzeti nemško državljanstvo, če so s svojim postopanjem grešili proti dolžnostim zvestobe do države in nemškega naroda in če so oškodovali nemške interese. — O tem bo razpravljaj

tudi še mednarodni svet, ker posegajo ti zakoni v mednarodno pravo.

Politične vesti. Preteklo soboto je bil v Rimu podpisan pakt štirih velesil: Francije, Italije, Nemčije in Anglije. Po podpisu tega pakta se je mnogo govorilo, da se vršijo med Italijo in Jugoslavijo razgovori o sklepu „Jadranskega pakta“, ki naj bi urejeval še nerešena vprašanja med obema sosednjima državama. V tem slučaju se bo moralo razpravljati tudi o Jugoslovanih v Italiji, italijanski propagandi proti jugoslovanski Dalmaciji in tiranskemu paktu. K sklepu nove pogodbe z Jugoslavijo sili Italijo vzhodni pakt, ki bi služil tudi za podlago. Preden izrečemo o tem sodbo, počakajmo na nadaljni razvoj dogodkov. — V Jugoslaviji se snujejo nove stranke. Doslej so dovoljene že tri, ki izdajo tudi svoje liste. — K podunavskemu vprašanju pravi Sarkotič, da vmesne carine itak ostanejo, varstvena carina pa kmetijstva na more rešiti v slučaju, da bi kupna sila mest in industrijskih krajev ugasnila. Glede industrije pa pravi, da ima naša industrija možnost, da prilagodi svoje produkcije stroške češkoslovaškimi. Nazadnje omenja, da gleda na Avstrijo 14 milijonov Nemcev in čaka dejani.

„Schulverein“ in „Südmark“ tožita državo. Pred civilno-pravnim sodiščem sta se pričela dva procesa, ki sta v neposredni zvezi s polomom avstro-ogrske monarhije in saintgermainske pogodbe. „Deutscher Schulverein“ in društvo „Südmark“ tožita zvezno blagajno za odškodnino 1.021.158 šilingov ter 165.962 šilingov, ker je Avstrija pristala, da more Jugoslavija zapleniti imetje teh dveh društev. „Deutscher Schulverein“ navaja v svoji tožbi, da je imelo na Spodnjem Štajerskem in bivši Kranjski, ki sta po podpisu saintgermainske pogodbe pripadli jugoslovanski državi, nad 30 zasebnih šol, zavetišč, društvenih domov in posestev, kakor tudi pravico do dedščine posesti Alojzija Menharda, kar je skupno predstavljalo vrednost 1.021.158 šilingov. Društvo „Südmark“ navaja v tožbi, da je imelo posestev v vrednosti 165.962 šilingov. Imetje obeh organizacij je bilo najprej sekvestrirano, nato pa v celoti zaplenjeno. Po zaključitvi saintgermainske mirovne pogodbe, navajata nadalje tožbi, bi imela jugoslovanska država vrniti imetje brez vsake obremenitve, toda Jugoslavija je zastopala stališče, da je imela pravico razpustiti krajevne odbore teh organizacij in zapleniti njihovo imetje. V tožbi se navaja, da „Deutscher Schulverein“ s sedežem na Dunaju ni mogel biti nikdar razpuščen od jugoslovanskih oblasti. Društvo je o tem svoječasno opozorilo avstrijsko vlado ter poudarilo, da bo za škodo odgovorna avstrij-

ska vlada. Upravičenost tega stališča je baje priznal tudi bivši kancelar dr. Schober. Toda Avstrija se je v drugem haaškem sporazumu od 28. junija l. 1930 odrekla zase in svoje državljanke vsemu zaplenjenemu imetju ter je na ta način onemogočila „Schulvereinu“ in „Südmark“, da zahteva od Jugoslavije povračilo imetja. Zato tožita sedaj zvezno blagajno in zahtevata od nje odškodnino, ker je pristal na zaplembo, pri čemer se sklicujeta na čl. 267 saingermainske mirovne pogodbe, ki pravi, da privatne pravice niso podvržene konfiskaciji in likvidaciji. Taka je vsebina obtožbe „Schulvereina“ in „Südmarke“.

DOMAČE NOVICE

Veliki narodni praznik v Št. Jakobu v Rožu.

Da v duhu postojimo, premerimo pot nazaj in naprej, si izprašamo vest, presodimo v luči velikih dogodkov, katerih 1900-letnico obhajamo, naše zasebno in javno življenje, smo se zbrali na evharističnem shodu v Št. Jakobu v Roži k novi sv. maši č. Mateja Nagele. Množica širitisočih je v slavnostni procesiji med venci in mlaji in valujočim klaskom spremljala Najsvetejše v rokah mladeniča-novomašnika. In mladi služabnik Gospodov je pristopil k oltarju, daroval svoj prvi dar in blagoslovil narod. Odslej bo delal tako vsak dan, delil svoj blagoslov vsem in vsemu. Z njim pa je darovalo in bo darovalo naše verno ljudstvo kruh večnega življenja.

Oltar-žrtvenik, nad njim velik križ, pod križem mladenič-novomašnik, ki je vzrastel iz ljudstva, da za narod dvigne hostijo! Vse to nam je simbol in znamenje v tem svetem jubilejnem letu.

Saj je naša zemlja kakor mučenica, trpeča skozi stoletja in kakor pesem žalostinska je njena zgodovina. Rod trpinov je slovenski rod, zato ljubi oltarje-žrtvenike in spoštuje duhovnike-mučenike. Duhovnik je nam voditelj, ker daruje in dviga za narod hostijo in je sam hostija.

Oltar-žrtvenik bodi nam simbol: tebi mladina in tvojim voditeljem. Danes kliče svet po novem človeku, po globokih, notranjih, bogatih značajih. Zdravo življenje, prava razgibanost, bogato ustvarjanje raste le iz trpljenja. Trpljenje je največja aktivnost, tvornost, edina voditeljska legitimacija pred narodom, katerega življenje je v trpljenju. Samo tisti, ki so že trpeli v življenju, že stali ob oltarju-žrtveniku, so zmožni držati pokonci zastavo idealizma, se povspeti nad povprečnost, dajati življenje in širiti med narodom vi-

PODLISTEK

Cvetko Golar:

Čebelarjev greh.

Nobenega čebelarja še ni bilo v pekiu. Zakaj znano je, da so čebelarčki nedolžni in pridni kakor čebele, njihova družinica. Zato se je vrag zaklel, da ga mora dobiti v pest. Vzel je pot pod noge in se odpravil na Gorenjsko.

Bilo je to v noči na štirinajsto nedeljo po Binkoštih. Težka vročina je ležala v zraku in se ni genila, ker ni bilo vetra od gozdnih robov in gričev, da bi je razpihal in razmetal. Visoko in temno je bilo nebo, kakor zalito s črnim morjem, in v njem so tonile redke zvezde ter se utrinjale v blestem svitu. Ščip ni sijal, tudi ne prvi in ne zadnji krajec.

„Kaj si dejal, kako praviš? O ti vrag ti! Tako daleč me spravljáš, to misliš, da bi storil? Ali ne veš, da sem veren kristjan, da grem vsako nedeljo k maši in vsak mesec k svetemu obhajilu! O ti vrag ti!“

„Nič, nič, ali je to greh, ali ni to dobro delo?“ je odgovoril vrag. Saj sem ti rekel, pojdi k obhajilu, magari tudi k spovedi! Samo hostijo vzemi — pojdi, pojdi, spovej se in vzemi hostijo.“

Čebelarja Vrban, ki je ležal v svojem ulnjaku med panji in stenó, na listju in otavi, ter imel polhovko na glavi in mrzlo pipo v ustih, je držal izkušnjavec v kleščah. Vrban

je pritiskal glavo v kot in se grabil s prsti po glavi, a zunaj ulnjaka pod kapom se je iztegoval vrag.

„O ti mršnja peklenska, o ti satan! Mojo dušo bi rad, mojo ubogo dušo!“

„Ne bodi neumen, Vrban, ne bodi neumen! Tvoj prijatelj sem in dobro ti hočem. Kaj pa boš s praznimi panji? Nič medu ni v njih, nič satja. — Črni in tolstj trotje so se ti zaredili in požro vse, kar nanosijo čebele. Rose ni ob zarji in rože so suhe in prazne. Jutri zjutraj pojdi v cerkev in prinesi hostijo.“

„O križ božji, o usmiljeni Jezus, odpusti mi grehe!“

Vraga, ki je z dolgimi kremplji in bedri ter s košatim repom objemal steno ter šepetal Vrbanu v uho svoj hudobni nauk in ga zapeljeval v greh, je pri božjem imenu, ki je prišel s čebelarjevega jezika, zagnalo in vrglo pet čevljev daleč. Zviška je priletel v staro hruško, in po sencih in čelu so ga bili pobožni vzdihljaji.

„Nikar, Vrban, nikar! Ne imenuj po nemarnem božjega imena! Rajši mene poklič, mene prekolni, da me bo majhno poščegetalo po grivi. Vrban, nehaj! Saj ti dam poln ulnjak, štirideset škafov medu, šestdeset panjev čebel, osemdeset funtov voska!“

„O usmiljeni Jezus, ti meni pomagaj! Oče naš... vse bridke matre, pridite mi na pomoč!“

Vrag se je skrival za grčavo, krivo drevo in ves se je tresel od bolečin, zakaj od leve in desne so padli nanj strašni udarci.

Čebelar je utihnil, in vrag se je splazil bliže, legel na tla ter pritisnil usta k špranji.

„Hostijo, hostijo, in v panj ž njo...“

„O Jezus Nazarenski!“

In vragu je priletelo kot grom na levo uho, da se je prevalil od stene in se zaril z glavo in prst. Čakal je dolgo, dolgo in se nato po vseh štirih privlekel k ulnjaku. Poiskal je priliznenih besed:

„Do vrha bodo polni tvoji panji, čist med kakor zlato in solnce se bo v snežnem satovju bleščal in se razlival in dišal. Pomisli, Vrban, koliko denarcev, srebrnikov... Pojdi, pojdi...“

„O trnjeva krona Jezusova, pridi mi na pomoč!“

In vraga je zaskela in zbolela rogata glava, kakor da se je zadrila vanjo krona iz trnja in žeblijev. Zacvilil je in se pogal — in zaletel v hruško. Umazane saje so padle iz njegovih oči in iz čela so skočile iskre. Samo noč, soparna in hudobna, je gledala vraga, kako je oprézoval okoli ulnjaka in šepal in skakal s povešenim repom. Drgnil si je rogovala, zakaj zdelo se mu je, da je levi nalomljen, in božal si je pekoče uhlje ter se smilil samemu sebi. Stal je na vrtu in si ni upal k špranji. Grizel si je dolge nohtove, zavite v grde kremplje, ves v dvomih, kaj naj bi storil. Šel je okoli in okoli ulnjaka ter zlezal nazadnje v prazen panj. Odkušljal se je, hrkal kakor da ne zna začeti, in neznansko sladak in plašaji mu je bil glas!

„Vrban, ljubi Vrban, ali veš? Medico boš pil, medico, pomečano z žganjem, ki tako pri-

soko miselnost, upanje in veliko vero, iz katere raste lepša bodočnost. Novodobni človek, ki se čim bolj izogiba vsaki neprijetnosti in mehkužen, udoben, sebičen narod, ki ne zna trpeti, je zapisan smrti.

Brez velikega trpljenja ni velikega življenja ne za poedinca, ne za narod. Šentjakovski oltar in visoki križ nad njim bodi nam simbol te velike resnice. Tebi pa, novomašnik, ki si stal ob oltarju pod križem, želimo božjega blagoslova v Tvojem svetem poklicu! Dvigaj hostijo dan za dnevom, spominjaj se nas, ki smo stali okrog Tvojega novomašniškega oltarja in lomi še dolga, srečna leta kruh življenja svojemu narodu!

Varnostni ravnatelj za Koroško, polkovnik Barger, je prevzel svoje posle pred nekaj tedni in se pojavlja. Izdal je na podlagi zvezne odredbe odlok, s katerim prepoveduje nošnje vsakojakih znakov nar.-soc. stranke. S tem niso prepovedani samo znaki s kljukastim križem, ampak tudi verižice s tem znakom in sploh vse, kar spominja na bivšo to organizacijo. Prestopki se kaznujejo z zapornim do 6 mesecev ali 2000 S kazni ali oboje skupaj. Ti predmeti se morejo tudi zapleniti neglede na to, kdo je njih lastnik. Proti kaznim do 1000 S ali 6 tednov zapora sploh ni priziva. Dalje se morajo odstraniti vse table, ki so služile za nalepljanje listov in plakatov ter sporočil stranke. Obenem je razpustil vsa nar.-soc. društva v Celovcu in del Heimatschutzta, ki se je združil z narodnimi socialisti v skupno bojno fronto (vodstvo Kammerhoffer).

Št. Jakob v Rožu—Železna Kapla. (Poroka.) Dan veselja je bil torek 11. julija. G. dipl. trgovec Vinko Zwitter je peljal pred oltar sv. Jakoba svojo zaročenko Reziko Prušnikovo. Ob asistenci č. g. novomašnikov J. Picej in M. Nagela je č. g. dr. Rudolf Blüml podelil blagoslov cerkve sveti zvezi zaročencev. V pretresljivem govoru je orisal navzočim pomen svetega družinskega življenja za človeško družbo. Pri skupni sv. daritvi so navzoči prosili božjega blagoslova za poročence. Ganljivo je bilo, ko so se gostje po cerkveni slovesnosti ustavili na grobu brata ženina Zdravka in molili očenaš, katerega je znal on v življenju tako iskreno moliti. Na očetovem domu so svatje v krogu ženina in neveste preživeli v veselju in srčni radosti slovesni dan. Prihiteli so Šentjakobčani in prepevali lepe rožanske pesmi. Med petjem so se vrstili govori čg. dekana in domačega župnika Šenka, čg. dr. Blümla, čg. dr. Mikule. Prva pot novoporočencev je bila k Materi na Brezje, da jim izročita svojo življensko pot.

jazno steče po grlu in pogreje po želodcu. Ne iz kozarcev, iz bokalov boš pil. Samo k obhajilu moraš.

„O, vseh pet ran Jezusovih, pridite mi na pomoč!“

Vrag je odskočil in butil z glavo v desko nad seboj, nato si je zalil ušesa z voskom, da ne bi slišal Vrbanovih vzdihov, grabil se je za senca in se zviljal kakor gad, ki mu stopiš na glavo. Ali iz panja ni hotel. Peklo ga je po vsem telesu, kakor bi kdo rezal meso z njega in ga žgal z razbeljenimi vilami. Ko je ugasnil ogenj, in so nehale bolečine, je šepetal naprej:

„Ali ni prazna tvoja mošnja? V jeseni se bo v njej tiščal srebrnik pri srebrniku. Ali ni prazni tvoji panji? Še trotom ne morejo čebele sproti nanesti. Ajda ne cvete, kostanj se je osul, in ti iniaš vse prazno. Jaz pa ti ponujam zlatega, čistega medu in dragega satja. In tvoji bokali — prazni so, in toje sklede — nič ni v njih. Vrban, pridi in vzemi —“

„Vseh dvanaeststo udarcev, ki si jih dobil premilostni Jezus moj, naj mi pride na pomoč!“

Vrag je škripal z zobmi in tulil od togote in bolečin. Vkljub temu, da je zalil ušesa, je čutil neusmiljeno trpljenje. Ali iz panja ni šel.

„Ne bodi neumen! Kaj je meni za te! Kralji mi bodo dali svoje gosposke duše, a ti s svojo kmečko greš lahko živ v nebesa. Poslušaj me: bogata kakor nikoli bo tvoja letina! In nihče ne bo tega vedel; samo ti in jaz. Vse dolno, vse zlato.“

(Dalje prihodnjic.)

Novoporočence sta se z vso resnostjo pripravljala na odločilen korak življenja. Vinko je v težkih dnevih svetovne vojne pričel srednješolske študije. Stvarnik mu je dal izredne duševne zmožnosti, a Vinko je bil tudi vedno marljiv, porabiti je znal vsak čas za delo. Po vseučiliškem študiju se je posvetil popolnoma kulturnemu delu za naš narod. Rezika Prušnikova, p. d. Wölflova v Lobniku pri Železni Kapli je zrastle v naših gorah, kjer je še stara slovenska družabnost doma. Dobra mati in skrben oče sta jo vzgojevala v pristnem domačem duhu. Kmalu so jo dekleta iz bližnje in daljne okolice izbrale za svojo voditeljico. Žrtvovala se je za druge. Vse je znala družiti in krepiti v značajnosti. Zato je bilo slovo deklet posebno prisrčno. Želimo novoporočencem mnogo sreče na novo življensko pot!

Vernberg. (Redka svečanost.) V nedeljo dne 2. t. m. smo imeli na Strmcu redko slavnost. Blagoslovili smo novi križ na cerkvenem stolpu. Svečanosti se je udeležilo mnogo ljudi iz domače in sosednih far. Po sv. maši je sledil nagovor v slovenskem in nemškem jeziku o pomenu sv. križa in o zgodovini šentjurške župnije. Govoril je tudi šolski vodja. Zastopnik občine Vernberg je izročil č. župniku spis, ki se je vložil v kroglo pod stolpnim križem. Po slovesnem obredu sta se križ in strelvoud potegnila zopet na stolp in sicer brez vsake neprilike. Križ naj nam sveti v naših stiskah in nadlogah! Omeniti moramo še, da so se stroški za to popravo krili s prispevki faranov.

Po Koroški. Vlada je odredila, da se „Kärntner Volksblatt“ do 7. oktobra 1933 ne sme prodajati ne na ulici, ne v trgovinah in ne dostavljati na dom, ampak pošiljati samo po pošti. Obenem se je predpisala listu dvakratna poština. Vsled tega je socialdemokratska stranka začasno ustavila nadaljno izdajanje lista. Ta prepoved je zadela tudi nekatere druge liste. — Deželni tujsko-prometni urad ugotovlja, da je obiskala do 30. junija letos koroška letovišča v primeri z lani 36% manj oseb, prenočevanj pa je bilo 42% manj. Veliko je temu krivo slabo vreme. — Dne 9. t. m. je bila v Celovcu druga seja med zastopniki jugoslovanskih in avstrijskih tujskoprometnih organizacij. Uspehi teh osebnih razgovorov so že vidni. Tretja konferenca se vrši 20. avgusta v Ljubljani. Osebno spoznavanje narodov in pokrajin je gotovo sredstvo za zблиžanje. — Podpiranih brezposelnih se je nanašelo na Koroškem dne 8. t. m. 11.998. Število se je v teku tedna dosti znižalo. Radi slabe sezone sezonski delavci in nameščenci seveda ne bodo prišli na svoj račun. — „Freie Stimmen“ vedo povedati, da so pripadniki „bindišarskega“ ljudstva spodnje Koroške mešanica nemške in slovenske krvi. Doslej so plodili nepristno koroško nemško kri samo Slovenci. Zanimalo bi nas, kje so v slovenskem ozemlju Nemci, ki so dali svojo kri v to svrhu narazpolago. Lahko jih iščemo podnevi z lučjo. — Deželna vlada je zaključila dobavo lesa za davke dne 30. junija. Upoštevali se bodo samo oni, ki so se prijavili pred tem dnevom in so do tega dne izpolnili vprašalne pole. — Varnostni komisar za Koroško je prepovedal tudi pozdrav „Heil Hitler“ in dvig roke. Prepovedani so tudi črno-belo-rdeči traki, ki so prišli v zadnjem času v rabo mesto znakov. — V pivovarno v Podgori je nekdo vlomil in navrtal blagajno, v kateri se je nahajalo 1000 S in zlat nakit. Vlomilec pa je bil bržkone prepoden ali pa je izgubil pogum, da ni odnesel ničesar. — Iz boroveljskega zapora je ušel Friderik Loiggi, pristojen v Hüttenberg. Kolikor je nam znano, je pobeg iz boroveljskega zapora prav težaven. — Štiridestletnico mašniškega posvečenja obhajajo letos č. g. župnik Ivan Ebner na Brdu, dekan Ivan Hribar v Pliberku; srebrni mašniški jubilej obhajajo č. g. župnik Franc Mikula v Melvičah, župnik Josip Rudl v Galiciji, prošt Andrej Truppe v Dobrli vasi in dekan Franc Šenk v Št. Jakobu v Rožu. Čestitamo! — V Št. Sovrencu pri Labudu je 6. t. m. ob 1. zjutraj zažgal duševno manj vreden Gregor Rožič Stauberjevo leseno bajto. Po dejanju se je vrnil v posteljo in čakal, kaj bo. Ko je gorelo že okrog njega, je šele zavpil. Najemnik Jurnič se je zbudil in hotel rešiti svojo 73 let

staro in ohromelo ženo. Pri tem je padel in izpustil svojo ženo iz rok. Žena je zgorela, Jurnič pa leži v bolnici s težkimi opeklinami. Rožič si svojega dejanja sploh ni svest. — V Zvonini je 8. t. m. pogorelo p. d. Weissovo stanovanjsko poslopje. Dva sta ranjena. — Razpisane so naslednje trafike: Tmara vas (občina Lipa), Lipice (Radiše), Lobnik (Bela), Rute-Podkrnos (Zrelec), Reberca (Bela) in Spodnje Medgorje (Medgorje), Prošnje je vložiti do 29. t. m. pri deželni finančni direkciji v Celovcu. — Med 11. in 12. t. m. je bila izvršena na posestvu rajhovca barona Knesebäcka pri Vetrinju hišna preiskava, ki je spravila na dan 1865 patronov in eno puško. Patroni so bili 30 cm globoko zakopani. Posesnik je romal v zapor, istočasno pa je bil odpuščen eden hlapcev brez odpovedi. — Za dekanjskega svetnika je bil izvoljen č. župnik Tomaž Ulbing v Skočidolu. Za kaplane so bili imenovani: č. dr. Janko Mikula za Borovlje, č. Joško Picej za Železni Kaplo in č. Matevž Nagele za Tinje. Premeščen je bil č. kaplan Franc Poš iz Železne Kaple v Šmihel pri Pliberku in č. Lipé Milonik iz Šmihela za slovenskega pridigarja v Celovec. — V zadnjem času so zaplenili pliberški financarji v obmejnem pasu 4 krave, ki so bile vtihotapljene iz Jugoslavije. Tihotapci so zbežali. Krave bi se imele prodati na dražbi dne 14. t. m. Tihotapci so za to izvedeli, ukradli krave ter jih odgnali. Sled vodi proti Dobrli vasi.

NAŠA PROSVETA

Iz Podjune. Kdo izmed koroških Slovencev ne pozna, vsaj po imenu, te doline, pokrite z divno zelenimi gozdovi, med katerimi se zrcalijo sredi cvetočih polja in travnikov naša jezera; kdo ne pozna naših vasi, ki stražijo naše planine. Stara siva Peca je naša, slovenska je, to so nam pričali kresovi, ki so goreli v čast slovanskima blagovestnikoma pretekli teden. Pa ni samo Peca naša, naše so vse planine Karavank. Na planini se neha razlika med stanovi. Kaj nam govore naše gore? Ali ne kličejo, ali nas ne vabijo bolj nego tuje, da jih obiščemo. Saj smo njih otroci, saj smo rod planin! Premalo se zanimamo za naše gore. Je sicer težko odtrgati se poleti od dela, vendar spoznati moramo lepoto naše domovine, da se bomo s tem večjo ljubeznijo oklenili naše grude. Koroški Slovenci prebivajo v treh dolinah. Dosti časa nismo imeli pravega stika z Rožem in z Zilo, dokler ni zadonela naša slovenska narodna pesem Roža in Zile, ki so jo prinesli k nam Kotmirčani in Brnčani, tudi pri nas. Ena družina smo in zato je potreben tesnejši stik med nami! — Podlistek „Srečni rod, rod planin“ nas je tako navdušil, da smo sklenili, da organiziramo v drugi polovici meseca večji izlet na Obir. Prosvetna društva v Podjuni gremo na Obir dne 25. in se vrnemo dne 26. t. m. Fantje, predvsem pevci in pevke in končno vsi prijatelji turistik, združite se! Od vsakega društva naj bo vsaj eden zastopan! Čim več nas bo, tem lepši bo izlet. — Rožani, kaj pravite k temu vi? Ali bi ne bilo umestno, da naredite tudi vi enak izlet na isti dan? V planinski koči se snidemo in tam bomo zapisali naša

imena v spominsko knjigo. Na najvišji točki Obirja si podamo roke ter bomo zapeli našo „Njav čriez jizaro“, da bo donela pod oblake. Torej bratje, le ven na plan, na vrh planin!

Šmihel pri Pliberku. (Izlet na Obir.) Naše prosvetno društvo priredi letos velik izlet na Obir. K temu izletu vabi vse člane in tudi člane vseh podjurskih in rožanskih društev. Apelira še posebno na pevce in pevke. Izlet je v dneh sv. Jakoba in Ane. Odhod iz Šmihela ob 1. popoldne s kolesi ali že prej peš do Železne Kaple. Odtod še istega dne do Obirskega. Vsi, ki se hočejo udeležiti izleta naj se prijavijo vsaj dva ali tri dni prej pri p. Franjo Koprivniku v Rutah, p. St. Michael b. Bleiburg. Nadaljne informacije daje imenovani in društvo.

ŽENSKI VESTNIK

Proč od mesta!

Pravijo, da je v mestih fletno, zabavno in prijetno. Tudi jaz sem nekaj verjela v to pravljico. V daljni daljavi sem zrla mesto z morjem luči in prelestjem zunanje lepote prežeto.

Danes vidim mesto tako, kakor je — ne samo tako, kakor se kaže tujcu ali otroku. Ne vem še, kaj vse skriva mesto v sebi in ne želim vedeti, saj zadostuje za njegovo oceno to, kar vidim in opažam nehote in mimogrede. Kako često mi vstane v duši vprašanje: Zakaj si žele dekleta v mesto, zakaj in čemu?

Mar je mesto lepše nego vas? Mar se lažje stopa po tlakovani ulici nego po mehki trati? In — ali so mestni ljudje prijaznejši kot kmečki, mestni gospodje zvestejši od naših fantov, značajnejši, poštenejši? Na vsa ta vprašanja — ali ne moramo zapisati — ne in stokrat ne! Čemu torej ta beg v mesto?

Kdor pozna naša srca, naše duše, ta ve, da ni moda, ni udobnost in ne naslajanje, ki nas vabi v mesto, nego samo mladostno hrepenje po izpremembi, po izkustvih, doživetjih. Želja, spoznati življenje, ta nas vabi in ravno ta želja nas vodi v nesrečo.

Življenje, posebno še življenje mesta, pa je grdo. A vsa ta grdoba je ovita z bleskom in gorje dekletu, ki se ustavi na površju in verjame videzu. Razočaranje jo čaka — grenko in težko.

Dekleta, sestre, ki vas je usoda privedla v mesto, bodite hrabre, junaške, zveste in — odprite oči! Ne odprite jih, da bi zrle vso blato in gnilobo, nego odprite jih, in gledajte jasno, globoko. Prodreti morate skozi varajoči blesk in skozi močvirje razoranosti. Šele takrat boste videle življenje tako, kakršno je in ne bo se vam bati, da vas upropasti.

GOSPODARSKI VESTNIK

Zlati in papirnati šiling.

Kaj pravi naredba? Naredba razločuje dve vrsti dolgov ali obveznosti:

a) Obveznosti, katere se je zavezal dolžnik plačati v tuji valuti, n. pr. frankih, dolarjih i. t. d. in

b) obveznosti, katere se je zavezal dolžnik plačati v šilingih v zlatu na podlagi postave z dne 20. decembra 1924, BGBl. št. 461. Te obveznosti se morajo odslej izpolniti, kakor predpisuje naredba, če se ni dolžnik v pogodbi izrečno zavezal za obveznosti a) plačila efektivno v frankih, dolarjih i. t. d. za obveznosti b) plačila v zlatnikih. Nas zanimajo v prvi vrsti obveznosti b) v šilingih z zlato klavzulo. Odslej bo določala dunajska borza povprečne dnevne kurze za tuje valute in vrednost zlatega šilinga napram papirnatemu šilingu na podlagi cene zlata v Londonu. Vsi šilingi z zlato klavzulo so postali s to naredbo zlati šilingi, vendar njih nova vrednost ne stopi še sedaj v veljavo, ako je obveznost nastala pred 23. marcem 1933. Izjemo tvorijo samo zastavna pisma (Pfandbriefe) in fundirani bančni vrednosti papirji ter terjatve, ki se v glavnem porabijo za kritje teh papirjev. Ker je zlati šiling eno četrtino več vreden kakor papirnati šiling,

so pridobili ti vrednostni papirji eno četrtino na svoji dosedanji vrednosti. To zvišano vrednost morajo plačati vsi tisti, ki so dobili posojila na podlagi teh vrednostnih papirjev. Kdor je torej dobil posojilo pri hipotekarnem zavodu na vknjižbo, dolguje sedaj zlate šilinge. Dolg je narastel za eno četrtino. Za sprejetih 1000 S pred 23. marcem 1933 mora vrniti sedaj 1250 S. Ker se morajo plačevati tudi obresti v zlatih šilingih, bi moral dolžnik takih hipotek plačevati eno četrtino več kakor doslej. Zato predvideva druga naredba za te obveznosti, ki se morajo že sedaj izpolnjevati v zlatih šilingah, olajšave. Zniža se obrestna mera. Kdor je plačeval dosedaj, 6%, plačuje odslej, to je od 30. aprila 1933 dalje, le 4½%; 6½% obresti se znižajo na 4¾%, namesto 7% se plačuje sedaj 5% in namesto 8% se plačuje sedaj 5¾%. Nadalje so se podaljšali vračilni roki. Kdor je najel hipoteko za dobo 35 let, se mu podaljša odplačevanje na 47 let; od 36½ na 49; od 38½ na 52; od 40 na 54; od 42½ na 57; od 44 na 59 in od 50 na 67 let. Za kolikor je narastlo obrestovanje in odplačevanje teh hipotek radi zatega šilinga, za približno toliko se je znižala obrestna mera in nategnila doba odplačevanja. Omenjene olajšave izgledajo za sedaj praktično tako, da plača dolžnik pri hipotekarnem zavodu ob polletnem obroku skoraj ravno toliko šilingov, kakor jih je plačeval do sedaj, a bo trajalo odplačevanje 12 let dalje, če je bilo posojilo najeto n. pr. za 35 let. Šele tedaj, ko bo in če bo papirnati šiling enakovreden zlatemu šilingu, kakor je bilo pred 8. oktobrom 1931, bodo te olajšave očitvidne.

(Konec sledi.)

Kriza popušča. Po najnovjših podatkih mednarodnega urada za delo se sedaj prvič, odkar pritiska svetovna gospodarska kriza, kažejo znaki olajšanja. Število brezposelnih pada namreč sedaj v vseh državah. V Angliji je število brezposelnih znašalo junija 1932 skupno 2.821.800, letos v istem mesecu 2.636.300, v Nemčiji lani 5.820.600, letos 5.309.500, v Franciji lani 322.320, letos 314.242. V Nemčiji je letos 27,5% brezposelnih, v Avstriji 25,7%, v Angliji 20,5%, v Zedinjenih državah pa 33%, lani 31%. Navajamo še številke iz Avstrije in Nemčije od 1. aprila 1933. V Avstriji so šteli tega dne 380.000 podpiranih brezposelnih, v Nemčiji 5.600.000. Do 15. junija je padlo število podpiranih brezposelnih v Avstriji za 66.000, to je za 17,4%, v Nemčiji za 623.000, to je za 11,1%. Številke jasno kažejo, da tudi Hitler ni kos brezposelnosti, čeprav je obljubil, da tekem enega leta v Nemčiji ne bo enega človeka brez dela.

Trgovinska bilanca. Najboljši dokaz neuravnane državnega gospodarstva je pasivna trgovinska bilanca, to se pravi, da država v inozemstvu več kupi, nego zamore tja prodati. Ponovno smo to dejstvo ugotovili. Če danes navajamo par števil, naj bo to le dokaz upravičenosti našega pisanja in tudi dokaz, da se v zadnjem času na tem polju razmere izdatno izboljšujejo kot posledica pravilne in dosledne gospodarske politike. Leta 1929. smo za 1100 milijonov S več blaga uvozili nego izvozili, l. 1930. je znašal prebitek uvoza 860 milijonov S, l. 1931. 883 milijonov, l. 1932. še 619 milijonov S. Medtem ko je znašal prebitek uvoza v prvih petih mesecih 1932 še 314,3 milijona S, znaša ta prebitek v isti dobi letošnjega leta 161,5 milijona S. Uvoz je bistveno padel, izvoz pa se je v tem času razmeroma močno dvignil, posebno v mesecih marec, april in majnik, posledica neustaljenih razmer v Nemčiji po Hitlerjevi zmagi 5. marca. Pričakovati je, da bo še ostali prebitek uvoza po večini izravnovešen s tujskim prometom. Ves pomen tujskega prometa leži v tem, da nam tujci prinesejo ono množino šilingov iz inozemstva nazaj, katero smo morali izvoziti za uvoženo blago.

Celovski trg. Živina: plemenske krave 0,80—1,10, pitane krave 0,50—0,70, pitani prašiči 1,40—1,80, plemenski prašiči 2,30—2,50 S za kg žive teže. — Žito: pšenica 36—38, rž 26—28, ječmen 18—20, oves 18—20, ajda 25—26, koroza 15—20, grah 80—100, leča

80—100, fižol 40—60, krompir 20—25 g za kg. — Krma: sladko seno 8—10, kisló 7, slama 8 S za meterski stot. — Ostale: zelje 60—80 g, goveja mast 4,50—5,50, sirovo maslo 3,60—5,20, prekajena slanina 4, surova 2,20—2,60, svinjska mast 2,40—2,80, sladka smetana 2,40—4,00 S, mleko 36—40 g, skuta 1,00—1,20 S, jajce 10 g, kokoši 3—4 S, race 3—5 S. Trda drva 4,50—5,50, mehka 3,00—5,00 S meter.

RAZNE VESTI

Po svetu. Avstrija: Zvezna železnica bo do konca tega leta odslovila 2500 nameščencev. Gre se predvsem za nameščence v delavnicah. — Najvišje sodišče je odločilo, da mora nositi stroške sodnijskega postopanja odvetnik, ako je že od vsega začetka vedel, da bo tožba brezuspešna. Ne more se ga pa prijeti v slučaju, če je stranko na to opozoril, da je proces brezuspešen, a ga je stranka kljub temu poverila, da jo zastopa. Ta odločitev je izredne važnosti. — Glavna poštna direkcija je odpovedala službo več sto pogodbenim nameščencem. Prosta mesta bodo bržkone zasedli aspiranti. Da se gre tu za politično manj zanesljive ljudi, je dosti verjetno. — Jeseni bo zopet sprejetih 2000 aspirantov v zvezno službo. Doslej je bilo sprejetih: 135 pravnikov, 70 tehnikov, 75 drugih absolventov visokih šol, 410 absolventov srednjih šol in 484 aspirantov za stražno službo. — Nemčija: Dne 9. t. m. je iztiril brzovlak, ki vozi na progi Stuttgart—Berlin. Pri tem se je prevrnilo 6 osebnih vagonov, ki so obležali na nasipu. Zaenkrat je nesreča zahtevala 5 mrtvih in 21 nevarno ranjenih. — Habicht je že drugič govoril v radiu čez Avstrijo. Svetovna zveza radio-oddajalcev je uvedla preiskavo in protestirala proti izrabljanju radia. Večina varnostnih ravnateljev je prepovedala prenos predavanj, ki blatijo Avstrijo, po zvočnikih. Za prestopke je določena kazen 200 S. — Po uradni izjavi je zaenkrat v celi Nemčiji v varnostnih zaporih 18.000 oseb. Socialdemokratski tisk pa ugotavlja, da jih je najmanj 53.500. Nekateri celo tridijo, da jih je 100.000. Prav imponantno število! — V Nemčiji ne sme dohajati 291 listov: 74 iz Češko-slovaške, 48 iz Avstrije, 38 iz Francije in ostali iz drugih držav. Ni čuda, da so potrebni za tako visoko število posebni sezname. — Ostale države: Podkarpatsko Rusijo je zadela katastrofalna poplava. Voda je uničila 547 domov in ugrabila 150 človeških življenj. Poplavljeni so cele vasi. Škoda se ceni na 100 milijonov Kč. Močno je prizadeta tudi Madžarska. — Italijani so v Rihenberku razbili spominsko ploščo Simona Gregorčiča. Pokazali so zopet svojo visoko kulturo. — Amerika bo imela letos skrajno slabo žetev. Pridelek bo dosegel komaj 55% normalne žetve. — Na mednarodni razstavi znamk na Dunaju so dobili jugoslovanski filatelisti visoko odlikovanje. Ta del razstave je bil posebno dobro obiskan. — Dnevnik „Arbeiterwille“ je zadela usoda „Kärntner Volksblatta“. Razpošiljati se sme samo še po pošti.

Steklena cerkev. V bližini Bruselja v Belgiji so lansko leto zgradili cerkev, ki je popolnoma vsa iz stekla, od temeljev pa do vrha. Enako so stekleni tudi vsi okraski, ki so v cerkvi ali tudi oni, ki cerkev krase od zunaj. Pravijo, da je krasna posebno tedaj, če jo obseva sonce.

Iz višine 9000 m skočil na zemljo. Znani angleški letalec Tarnum je pred mesecem postavil nov rekord za skakanje s padalom, t. j. dežniku podobno pripravo, ki omogoči počasno padanje. Tarnum je skočil iz letala v višini 9000 metrov, 7 km je padel proti zemlji strmo kakor kamen, šele 2000 m, preden je priletel na tla, je razpel padalo in se nepoškodovan vjel v kroni nekega drevesa. Padec je trajal dobre četrt ure.

Lepa hišica naprodaj. v Štebnu pri Beljaku, p. d. pri Celnjaku ima 4 sobe, kuhinjo, posejbej gospodarsko poslopje, 1 oral sadonosnika, blizu Baškega jezera, lepa lega, krasen razgled, železniška postaja. Posebno ugodno za penzioniste. Cena 8500.— šilingov. Vprašati v gostilni Graber v Štebnu, pošta: Mallestig. 109